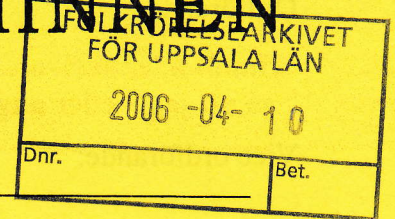

UPPLÄNDSKA IDROTTSMINNEN

Med OS-vinden i ryggen

För bara drygt en månad sedan avslutades vinter-OS med osannolika svenska – och uppländska – framgångar. Niclas Hävelid och Björn Lind blev båda OS-guldmedaljörer och Brita Norgren var bara fotsteget ifrån att få stiga upp på prisballen.

Det är förstås sant att alla tre numera representerar klubbar utanför distriktet, men ingen kan ta ifrån dem – och oss – att det var här de började. Niclas i Enköpings SK, Björn i Roslags-Länna IF och Riala GoIF och Brita i Bälinge IF. Grattis alla tre och 1000 gånger ursäktade, om det var ytterligare någon med kraftiga och djupa uppländska rötter som omedvetet blev förbisedd.

Hur som helst skrevs det i alla fall uppländsk idrottshistoria i Turin.

Men vi har idrottshistoria framför oss också. Även i år skall det firas 100-årsjubileer på vår hemmaplan. I oktober fyller Uppsala Cykelklubb, men redan nu i vår kan man räkna med att Skandisloppet blir en första officiell påminnelse om vad som är att vänta lite senare.

SMK Uppsala står värd för Novemberkåsan och då är det precis 90 år sedan premiären från Stockholm över Sala och Lövestabruk och tillbaka till huvudstaden. Uppland upplät terrängen också den gången. När vi så går in i nästa mars månad och det blir dags för bandyfinal på Studenternas kan åter ett 100-årsjubileum firas. Det var 1907 som IFK Uppsala slog IFK Gävle med 4-1 och därmed blev de allra första svenska bandymästarna.

Det finns med andra ord mycket att se fram emot!

Bernt Karlsson

MEDLEMSBLAD FÖR UPPLANDS IDROTTSHISTORISKA FÖRENING

NR 1 ÅRGÅNG 10 2006

UIHF:s styrelse m.m. 2006

- Ordförande: Bernt Karlsson, Spetsvägen 4, 757 57 Uppsala
Tel: 018-42 56 53(b); 070-856 39 28(m); 018-71 22 96(a)
E-post: bernt.karlsson@uppsalaturism.se
- Vice ordförande: Birger Lindell, Yvre, Pl 9087, 815 00 Tierp
Tel: 0293-500 38
- Sekreterare: Åke Nilsson, Box 1015, 740 21 Järlåsa
Tel: 018-39 16 35
E-post: ake.b.nilsson@telia.com
- Kassör: Olle Söderlund, Tegnérgatan 14, 752 27 Uppsala
Tel: 018-14 23 07(b); 070-659 81 11(m)
E-post: nilsolof_soderlund@spray.se
- Ledamöter: Elsie Ekedahl, Gärdesgatan 2, 193 32 Sigtuna
Tel: 08-592 505 83(b)
- Rolf Pålbrant, Hösträngsvägen 13, 756 47 Uppsala
Tel: 018-30 25 73(b)
- Nils Ekström, Laduvägen 6, 756 47 Uppsala
Tel: 018-30 28 02(b); 070- 70 79 00(m)
- Arbetsutskott: Ordf., sekr. och kassör
- Adjungerad Bo Westling, Ängsvägen 9, 760 31 Edsbro
Tel: 0175-9 13 13(b)
E-post: boeivor.westling@telia.com
- Revisor: Lars Erik Larsson, Ulvåsa, 740 10 Almunge
Tel: 0174-260 38(b)
- Revisorsuppleant: Bengt Carlsson, Bärbygatan 28, 753 37 Uppsala
Tel: 018-24 33 88(b)

Sommarspelskafé i Gimo

Under flera årtionden på 1900-talet arrangerade Gimo IF "Sommarspelen", stjärnspäckade friidrottstävlingar som var sådana publika framgångar att de betecknades som "lilla SM" av många tidningar. Den första tävlingen skall ha ägt rum redan 1914. I mitten på 70-talet gick de sista tävlingarna efter att stjärnglansen hade falnat betydligt.

Tisdagen den 30 maj blir det möjligt att återuppleva vad som regelmässigt hände en juli-weekend varje år. Gimo IF kommer i samarbete med Idrottshistoriska föreningen att inbjudas till ett äkta "Sommarspelskafé" på Idrottsgården i Gimo. Evenemanget inleds 18:30.

Snart sommar, semester – och museitid

Snön ligger fortfarande kvar från den långa vintern. Men det kommer att bli både vår och sommar. Det är säkert. Sommartid är också restid. Varför inte lägga upp en sommarsemester med vad landet har att bjuda på i form av idrotts- och motormuseer som res- och etappmål.

Med väl 100 år på nacken behöver den organiserade idrottsrörelsen inte skämmas för att ha blivit museal, även om den levande verksamheten på och utanför arenorna naturligtvis är den mest väsentliga. I avvaktan på att Riksidrottsmuseet på nytt får egna lokaler och kan packa upp sina samlingar från lårar och containers på Storängsbotten i Stockholm är en museirundtur ut i landet ett värdigt alternativ.

Börja gärna med motorcykelmuseet **Gyllene Hjulet** i Surahammar. Här finns över 100 motorcyklar från olika tidsepoker, fabrikat och typer, varav en hel del motocross-, speedway- och roadracingsmaskiner. Museet är öppet lördagar, söndagar och helgdagar under den ljusa halvan av året. Sommartid är det dessutom öppet varje dag.

Vasaloppsmuseet i Mora är kanske det mest kända på våra breddgrader av landets museer museer med samlingar av idrottiana och sportiana. Museet ligger intill den klassiska målportalen i Mora centrum och håller öppet må-fre till strax före midsommar och sedan varje dag till mitten av augusti.

Från Mora kan man följa Inlandsbanan per landsväg ner mot Kristinehamn och vinkla av på lämpligt ställe mot Degerfors. I Fotbollens hus intill Stora Valla återfinns **Degerfors Fotbollsmuseum**, invigt 1993. I samlingarna finns det möjlighet att återknyta bekantskap med affischnamn som Gunnar Nordahl och Ralph Edström men också på nytt bekanta sig med kanske glömda storheter som Olle Åhlund och Jan Aronsson. Museet är öppet i samband med Degerfors IF:s hemmamatcher och därtill på eftermiddarna må-to samt fredagsförmiddagar.

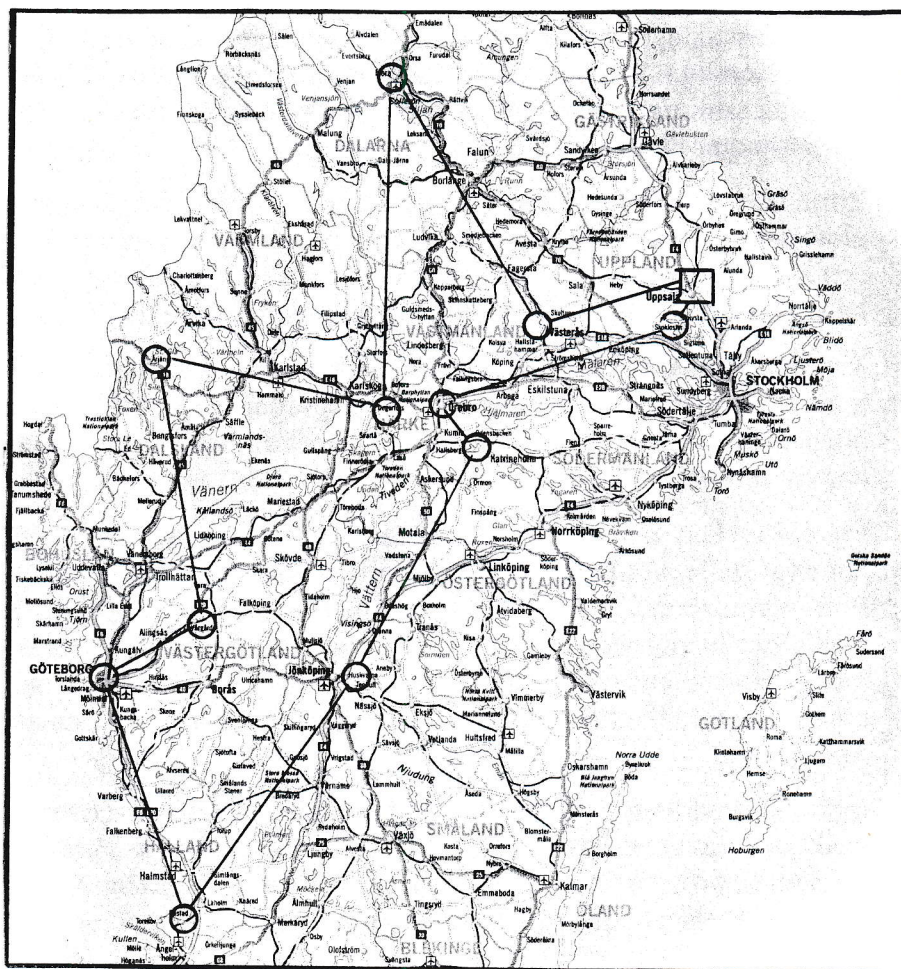
Intill Nordmarkens travbana i Årjäng återfinns **Nordiska Travmuseet** med gedigen häst-, kusk- och travbanehistoria för inte bara Sverige utan också grannländerna. Här går det att stöta på namn som Francis Bulwark och Victor Tilly liksom Sören Nordin och Torbjörn Jansson. Museet är öppet juni-aug, må-fre samt i samband med travtävlingar.

Fortsätt sedan gärna resan ner genom Västsverige men missa inte att stanna upp på Tånga Hed i Vårgårda. Där har Vårgårda Idrottshistoriska Sällskap öppnat ett Cykelmuseum på temat **”Dessa fantastiska Fåglums”**, som handlar om den brödrakvartett Pettersson, som under 1960- och -70-talet såg till att ta hem tre VM-guld i lagtempo, lika många olympiska medaljer i grenen tillsammans med oräkneliga individuella framgångar. Öppet samtidigt som turistbyråns reception är öppen.

Från Vårgårda är det inte så långt till Göteborg. Där, närmare bestämt på övre borggården på Kviberg i Sävedalen, ligger **Kvibergs idrottsmuseum** bakom vilket står Idrottsmusei Vänner med gamle Ullevichef och ur-GAIS-aren Åke Lindegarth i spetsen. Museilokalerna tar hela tre våningsplan i anspråk i den byggnad där de är inrymda. Mycket handlar om fotboll med IFK Göteborg, Örgryte och GAIS i spetsen men också med plats för Häcken och Frölunda. Sedan mindre än ett år tillbaka härbergerar museet också gamle OS-gångare Lasse Hindmars OS-samling. Hindmar ställde upp i Helsingfors 1952 och Melbourne 1956, men samlingen sträcker sig från Athen 1896 till Rom 1960. Bland dyrgriparna hittar man en komplett samling OS-frimärken, som getts ut världen över under den aktuella perioden. Museet har öppet mellan kl 10 och 15 på vardagar.

Fortsätter man sedan västkusten söderut blir Båstad ett lämpligt färdmål för besök i **Sveriges Tennismuseum**. Björn Borg, Mats Wilander och Stefan Edberg intar naturligtvis hedersplatser i museet, men här blir man också påmind om alla namnkunniga föregångare, som kanske är på väg att glömmas bort av en och annan: Curt Östberg, Kalle Schröder, Torsten Johansson, Lennart Bergelin, Sven Davidsson, Ulf Schmidt och Janne Lundquist. Ja, listan skulle kunna bli mycket längre. Museet är öppet dagligen under sommaren.

Vi skulle kunna fortsätta ännu längre söderut men väljer att vända åter mot hemtrakterna genom att kanske följa Nissastigen upp mot Jönköping och Huskvarna. 2003 visade nämligen **Husqvarna Fabriksmuseum** en jubileumsutställning "Racing med Husqvarna 100 år", som gör klart för alla och envar att fabriken långt ifrån bara sysslat med motorsågar, symaskiner och älgstudsare. I utställningen speglades också Husqvarnas exceptionella framgångar i rodracing, enduro och motocross för att uttrycka det med dagens språkbruk. Utan att någonsin ens ha varit i närheten av museet gissar jag att två namn, som säkert inte kan ha förbigåtts i historieskrivningen, är Folke Mannerstedt och Totte Hallman. Förhoppningsvis finns åtminstone delar av utställningen kvar även denna sommar. Museet är öppet sommartid såväl vardagar som veckoslut.

På väg genom Närke kan det vara värt att stanna till i Pålsboda. Där återfinns **Holmgrens Volkswagenmuseum**, som lär framkalla rysningar och frossa hos nästan alla, som någon gång ägt en "bubbla". Och det har ju rätt många gjort. Museet har öppet 1:a söndagen i varje månad sommartid.

Mera Närke. **Örebro Idrottsmuseum** återfinns sedan det nyinriggades den 31 mars tillsammans med läns museet på Engelbrektsgatan i centrala Örebro. Självklart handlar det mycket om Örebro SK, men idrotten i Örebro län som helhet är välrepresenterad.

Nästan hemma igen men med lite tid över kan man gärna avlägga ett besök på **Skoklosters Motormuseum**. Sist jag var där, vill jag minnas att jag såg James Hunts formel 1-bil. Enligt uppgift lär den fortfarande finnas kvar. Det finns dessutom mycket annat att titta på. Och Skokloster ligger ju hemma i Uppland, så det kan också passa för en dagsutflykt. Museet är öppet dagligen sommartid.

Vill man veta mera om dessa och en hel del andra idrotts- och motormuseer, går det att få fram och användbar information via Internet. Gatuadresser till respektive museum samt telefonnummer kan man få via turistbyråerna. Men man får gärna också ringa till undertecknad.

Trevlig museisommar tillönskas!

BERNT KARLSSON

Idrotts- och motormuseer på Internet:

www.rf.se

Sveriges Riksidrottsförbund, RF

Sökväg till idrottshistoriska sites: Klicka på "Riksidrottsmuseet" under "Övrigt" i vänsterkolumnen. Klicka sedan på "Idrottshistorik i landet" under just "Riksidrottsmuseet" i högerkolumnen. Därefter är det bara att läsa vidare under mittspaltens huvudrubrik "Idrottshistorik i landet", som täcker idrottsmuseer, idrottshistoriska sällskap och idrottshistoriska samlingar.

www.mhrf.se

Motorhistoriska Riksförbundet, MHRF

Sökväg till motorhistoriska sites: Klicka på "Sverige" under rubriken "Museer" längst ner i vänsterkolumnen. På nästa sida är så museerna sorterade länsvis och det är bara att klicka på det län som önskas för tillfället. Och sedan kan man gå vidare så långt det bara finns information inlagd.

Odramatiskt årsmöte gav ny sekreterare

UIHF:s årsmöte den 21 mars i Idrottens hus intill Diöshallen blev som traditionen påbjuder en odramatisk tillställning. De femtontalet deltagarna såg till att köra igenom föredragningslistan nästan på rekordtid under Birger Lindells säkra ledning.

Jan Andersson som varit sekreterare sedan 1999 hade undanbett sig omval och ersattes av Åke Nilsson som tidigare varit adjungerad till styrelsen som Västupplandsrepresentant. Redan innan Janne inträdde i styrelsen hade han varit en av initiativtagarna till "Uppländska Idrottsminnen" och hann i den egenskapen redigera 25 utgåvor, många andra insatser ej att förtiga.

De övriga i styrelsen som stod i tur att avgå återvaldes.

Vid ett senare konstituerande möte valde styrelsen Åke Nilsson till sekreterare.

Årsmötet inleddes annars med att några nyutkomna idrottsböcker från uppländska pennor presenterades: "Från Nacka till Vikan – en kärleksförklaring till svenska fotbollsspelares smeknamn" av Lars-Åke Skagegård och Börje Sandgren samt "I och ur spår" av Leif Yttergren.. Bengt Carlsson redogjorde för arbetet med UIF:s 100-årsbok och Bernt Karlsson gav en kort presentation av jubileumsskrifter från IFK Uppsala.

Mötet rundades av med att ordföranden i Upplands Idrottsförbund Örjan Abrahamsson analyserade och diskuterade några problemområden och utmaningar för Idrottsförbundet och upplandsidrotten inför förbundets 100-årsjubileum 2012.

Idrottsmuseet i Örebro och VW-museet i Pålsboda var populära besöksmål 2004. Förra året gjordes "Siljan runt" med uppskattade besök på Idrottsmuseet i Falun och Vasaloppsmuseet i Mora. Och nu är det snart dags igen...

Turen går till

ESKILSTUNA

lördag 22 april 2006

PROGRAM

- 08.30 Abonnerad buss avgår från IKEA:s parkering i Uppsala.
- 08.40 Påstigande vid S:t Eriks torg tas upp. Vid behov stannar bussen vid ICA Maxi i Stenhagen (08.50) och vid järnvägsstationen i Enköping (09.20).
- 10.05 Ankomst till Eskilstuna och förmiddagskaffe i Munktell Arenan. Värdskap: Eskilstunasektionen av Sörmlands Idrottshistoriska Förening.
- 10.30 Rundvandring i och visning av Munktellmuseet.
- 12.30 Lunch vid Vilsta Sportcenter
- 13.30 Visning av Vilsta Sportcenter
- 16.00 Eftermiddagskaffe och därefter återresa mot Uppsala.
- 18.00 Återkomst till Uppsala.

Anmälan genom insättning av deltagaravgift 100:-/person på Upplands Idrottshistoriska Förenings postgirokonto 81 82 34-7 senast tisdag 18 april.

Upplysningar: Bernt Karlsson, tel: 018-42 56 53(b); 070-856 39 28(m) eller Olle Söderlund, tel: 018-14 23 07(b); 070-659 81 11.

Välkomna önskar
Upplands Idrottshistoriska Förening